

კოლხეთი – კაცობრიობის ცივილიზაციის სათავე

დასაწყისი „იღორი“ №171-244

პავლე ინგოროვა, პროფესიონელი სარგის ქარბაძე და ამირან ცამციშვილი ფირცხალაური გარევით მიუთითებდნ, რომ შოთა რუსთაველი (დადიანი) დაიბადა მესებთში (სამეგრელოს ტერიტორიაზე), ბავშვის და ახალგაზრდობა გაუტარებით უცდიდში.

ქართველი ხალის დღემდე დაექცეს მუკუთხა მეფის თამარის საფლავს. ლეგენდა გვეკნება: შეიდი ოქროს კუთხი გაიტანეს სახალიდან საქართველოს სხვადასხვა მხარეს და არავის იცოდა, რომელში განიცხვებდა მეფე თმარი. ხალხური გადმოცემა მოცემა გვეუბნება: სამი ოქროს ცეცხლის გაეყოფა ბრძანა თამარმა, ერთი მცხვთას წასევნებო, მეორე – მესებთს, მესამეთ ჩემი ცეცხლის გადასატენდებლიდან და ავთ კურაპალტის ცეცხლის ძმა და ა. შ.

და ბოლოს, „მარუშიან-დადიანების გაზშირ-ურთიერთიანა სენინთ-გურიასთან დასტურდება მესტიისა და ლაპატების წმგიორების XII ს. ხატის, იოანე გარდანის ძე სუანეთის ერისთავ-მეტეურ-ჭლეულუ-ცეცეს და პროტოსპათარის, ჩუჯულის მიქაელ მთავარანებონის XII ს. ხატის გამრეცელ მარუშიან მამასახლილის და მუხრანის ხატის ჯერის XII-XIII სს. წარწერებითია, რომელშიც, სხვათა შორის, აღსნიშვნაია: „აღიდენ მეფები ბაგრატიონიანნი და დადიანი, დიდებული, ერთობილი საქართველო და ერთობილი სუანენი“.

პავლე ინგოროვა ფართოდ იხილავს ამ ხასის ისტორიას. განსაკუთრებით საინტერესო დაბასებლივ ხატის წარწერა:

„წმ. მთავარანგელოზო მეტი დამფურველ ექმენ დადიანი-გურიელს, სუანთა ერისთავებს, მანებურთულუ-ცეცესსა შამადავლეს ჟ-ნ ჩ-ნ, ამენ!“

ცამციშვილ-ფიცხელაური ლაპარაკობს იმის შესახებ, რომ ზოგიერთი ქვეყანა, სამწუხაორ, როგორ გვცილება, „ვევებისტებოსანის“ აგრძობას. მათ შორის საქართველოს მეფობარი ქვეყანა, ისრაელის მთავარი რაბინი „ვევებისტებისნი“ „ებრაული შემოქმედების ნაყოფად მიიჩნევს“, ამაზე ასუხის გაცემა საჭიროდ არ მიგანია. თამარის ჯვარდაუწერლად ჟეულების სენაცია არ უნდა მივიღოთ, – ამინის ამირან ცამციშვილ-ფიცხელაური.

თამარ მეფე გარდაიცვალა 1213 წლის 14 იანვარს, თოთხაბათს (დაბადებული იყო 1166 წლის 18 აპრილს, პარასკევი, აწერ-ში).

შოთა რ მეფე გარდაიცვალა და გველიში, მთავარ ტამარშია და დაქრძალული.

აქ მინდა მოვარან ერთი ადგილი პროცესის, რომ თამარ მეფის საფლავს მიაკვლია. მისი ვარაუდით თმარ მეფე გელაში, დათისტმობლის მთავარ ტამარშია და დაქრძალული.

„შამებირის, პასიანის, ბაზანის, ბაზანის და 1210 წელს თამარმა ირანის დასაპურობად გაგზავნა ჯარები.

ქართველები ერთმანეთის მიყოლებით დაუუფლენებ მარანდას, თაგრიზს, მიანას, ზენჯანს, ქაზინს. აიღეს ხორასანი და რიტ-გური (ავდონი). აქედა ინდოეთი გველები რამდენიმე დღის იყო, მაგრამ იმდენი ნაშოვარი დაუგროვდათ, რომ შეუძლებლენ მთავარის ნიშანები და შინ გამორიცხავდნენ.

... საქართველო ძლიერების მწვერვალზე იღდა.

შემორდე ქართველებს შეეძლოთ იერუსალიმში გაშლილი დროშებით შესკლა.

ბრწყინავდა ქართული კალამი, კალამი, საჭრეოელი.

ზეობაში იღდა საქართველო ნიკოფილით დარტანდანდამდის (ჩრდილოეთი) და სინომიდან არდაეველამდის (სამხრეთი).

კვლავ უცვილი განარდელი და გაშლილი გრიფი გრიფით და გაგასი გელებისა. მასში შეიღოდნენ:

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

... საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით არა მეტად და დამატებით განვითარებით მიმდევრის მიმდევრის განვითარებით და გამორიცხავდნენ.

საქართველო მისი საერისთავოებით შევრთოვთ, კარეთი, რუსთავი, ტერიტორიაზე, გავრცელობით ა

სამებრელოს ღირსეული შვილები

როცა ყაზახები აქეთ-იქით სიარულმა
ძალიან დაღალა და უკმაყოფილო ბურ-
ტყუნი დაიწყეს, მე მათ ვუთხარი – ახლა-
სან გავიგე, ჯანაშია დაუპ-
ტიმრებიათ-მეთქი. უნტერ-ოფიცერმა ეჭ-
ვით შემომხედა, არ დაიჯერა ჩემი ნათქვა-
მი. მაშინ ისანი მიღლიცაში წავიყვანე და
რაკი იფიციალურად გაიგეს, ჯანაშია და-
პატიმრებული იყო, დამშვიდდნენ და თა-
ვიანთ ბანაკში წავიდნენ. რამდენიმე ხნის
მერე მე და გრიშა ჯიქამ ჯანაშია გავაშ-
ვებინეთ მიღლიციას. ამ ამბის გამო, ზუგდი-
დის ხელისუფლება ჩემდამი მტრულად
განეწყო.

ხალხის უკმაყოფილება კიდევ უფრო
იზრდებოდა და მდგომარეობა თანდათან
დაძაბული ხდებოდა. ქალაქის ხელმძღვა-
ნელობამ სიმონ თოლორდავას გვარდიის
შედგენა დაავალა. მან მაზრაში თავი მო-
უყარა 313 კაცს. ეს ის ხალხი იყო, თავი-
ანთ ცხოვრებაში ერთი დღეც რომ არ
ემუშავათ პატიოსნად. შეაირალა თავისი
შეკრებილი 313 კაცი და ამ რაზმით სიმონ
თოლორდავა მეტად თავნება ვინმე იყო, ქა-
ლაქის ხელმძღვანელობას არ
ემორჩილებოდა და არც არაფერს უთანხ-
მებდა. თავისი განკარგულებით იჭერდა
მენშევიკური რეჟიმის უკმაყოფილო ელე-
მენტებს და ტრიბუნალის საშუალებით
ასამართლებდა მათ. ერთხელ თოლორდა-
ვამ ჩემზე გასცა განკარგულება და დამა-
პატიმრეს. ორი თვის ძიების შემდეგ
გადამცეს მაშინდელ ტრიბუნალს, მაგრამ
სასამართლომ ვერავითარი დანაშაული
ვერ დამიმტკიცა და გამათავისუფლეს.
გათავისუფლებულ იქნა, აგრეთვე, გრიშა
ჯიქიაც, რომელიც ჩემთან ერთად იყო და-
პატიმრებული. ამის შემდეგ ლადო ემხ-
ვარმა გამაფრთხილა, ზუგდიდში ხშირად
ჩამოსვლას მოერიდე, რადგან ცუდი თვა-
ლით გიყურებენო. მე მართლაც იშვია-
თად-ლა ჩავდიოდი ზუგდიდში, ისიც
ჩვეულებრივ, უბრალო დღეებში.

ზუგდიდსა და მთელ მაზრაში აშკარად მომძლავრდა ბოლშევიკური მოძრაობა, რომელსაც საშა გეგეჭკორი მეთაურობდა. ჩემს მიმართ ბოლშევიკები კარგ და-მოკიდებულებას ამჟღავნებდნენ. იმუამად ქალაქში ჩასვლა გაძნელებული იყო. ბოლ-შევიკური კომიტეტები სოფლებიდან ზუგდიდში არ უშვებდნენ მათთვის საეჭ-ვო პირებს, ე.ი. ისეთებს, რომელთაც შე-ეძლოთ მთავრობისთვის ეცნობებინათ ბოლშევიკების მუშაობა და საქმის მდგო-მარეობა. ამ კომიტეტებს ჩემთვის არასდ-როს არ შეუშლიათ ხელი ზუგდიდში წასვლაზე. ერთხელ ჩამოვედი ზუგდიდში, შემომეხვია ხალხი, მეკითხებიან – რა ამ-ბავია სოფლებში, როგორ მოახერხე, რომ ბოლშევიკებმა გამოიგიშვეს.

ამ დღოს ჩემთან მოვიდა თავადი კონსტანტინე ანჩაბაძე (სოფელ დარჩელის მცხოვრები), მას თოფი ეჭირა ხელში. გამოკიდოდა, ვკითხე, აქ რა გინდა, კონსტანტინე, მაგ თოფით ვის იცავ? მონებულმა მიპასუხა: ჩემმა სოფელმა მომიძულა, გამომაგდო და აქ წამოვედიო. გული მომიკიდა და ვუთხარი: სირცხვილი შენი, რომ შენს გამზრდელ სოფელს გამოუგდიხარ. თუ მშობელი ხალხი არ გლებულობს, შენი წარსულის მქონე სხვას ვის ენდომებიმეთქი. ხმა არ ამოუღია, დაღვრემილი დადგა იქვე. ცოტა ხნის მერე მომიახლოვდა მაშინდელი ბობოლა მენშევიკი ნიკო თოდუა, ხელს მიწვდის და მეუბნება — გამარჯობა, გვანჯი! შენ ხალხის საყვარელი კაცი ყოფილხარ და მე ეს არ ვიცოდიო. გაბრაზებულმა ვუპასუხე: მე თქვენ ხელს არ ჩამოგართმევთ. ალბათ გახსოვთ, ამ ცოტა ხნის წინათ, როცა მე პატიმარი ვაყავი, თქვენ შემობრძანდით ციხეში, მე

გულწრფელად გამოიგინდეთ ხელი; თქვენ კი მითხარით – ხელს ნუ მინვდით, ამხანაგების მეშინიან და ხელი არ ჩამომართვით. ახლა მე არ მსურს თქვენი ხელის ჩამორთმევა. ნიკო თოდუა არ მოელოდა ჩემგან ასეთ სასტიკ განაჩენს და ხმა ვეღარ ამოიღო, ენაგმერალი დარჩია...

ამის მერე მალე, 1921 წლის 25 თებერვალს, ბოლშევიკებმა დაამხეს მენშევიკების უდღეული მთავრობა და საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დაამყარეს. საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგაც, მე ისევ სოფლის მეურნეობას მივდევდი და ყოველგვარ საზოგადოებრივ საქმეში აქტიურ მონანილების დამყარების შემდევლობდი.

1921 წლის ზაფხულში გრიშა ჯიქია
გაგზავნეს ჩრდილო-კავკასიაში მსხვილ-
ფეხა საქონლის შესაძნად. გრიშა ჯიქია
საუკეთესო ვაჟუაცი და სახელგანთქმული
მხედარი იყო, მთელს ზუგდიდის მაზრაში
და სხვაგანაც უდიდეს პატივს სცემდნენ.
დიდ ვაჟუაცობასთან ერთად ამკობდა რა-
ინდული თავაზიანობა, თავმდაბლობა და
იშვიათი მეგობრული თვისებები. არაჩვენ

გადმომცა ნესტორ კალანდარიშვილის
ნერილი. ნესტორი მწერდა: ძმაო გვანჯი
აღსრულდა ჩემი დიდი ხნის სურვილი და
გაიმარჯვა სოციალისტურმა რევოლუციი
ამ. თუ შენ, ჩემო გვანჯი, მოღვაწეობ პარ-
ტიული ხაზით, ჩემი აზრით, მემარცხენე
ფედერალისტების პარტიაში იქნები. ამას-
თანავე გირჩევ, პარტიულ მუშაობაში
ღრმად ნუ შესტოპავ და საქართველოში
საბჭოთა ხელისუფლების დამყარება
შეგნებულად შეცვლი....

ნესტორის სახელი გრგვენავდა მთელ
ციმბირში. მას პირადად იცნობდნენ რე
ვოლუციის ბელადები. ნესტორი სათავე
ში ჩაუდგა პარტიზანულ ჯარებს და
თავგამოდებით ებრძოდა თეთრგვარდიე
ლებს, კოლჩაკისა და ანტონოვის არმიას
ერთ-ერთი მძიმე ბრძოლის დროს ნესტო
რი გმირულად დაიღუპა. მას დღესაც დი
დი პატივით იგონებენ, როგორც
უმამაცეს რევოლუციონერს. სიცოცხლე
ში „ციმბირის პაპას“ ეძახდნენ და და
ღუპის შემდეგ მის უკვდავსაყოფად გემ
ააშენეს, რომელსაც მისი სახელი და გვა-
რი დააწერეს. თუ როგორი ახლო მეგობა-
რი იყო იგი ჩემი, ამაზე ადრე მაქვს

ლების აღზრდას, რის გამოც მე მისი დი-
დად მაღლიერი ვიყავი.

1927 ხლის ბოლოს, ქარხნის შექებულობის დამთავრების შემდეგ, გადაყვანილი ვიქენი ზუგდიდის მაზრის გზების მშენებლობაზე. ვხელმძღვანელობდი ამ საქმეს, აგრეთვე, ენგურის ნაპირების გამაგრების სამუშაოებს.

1928 წელს გადამიყვანეს საქართველოს ჩაის აგურ-ქარხნების ხელმძღვანელად და კარგა ხანს ვხელმძღვანელობდი დიდი ჭყონის, ნარაზენის, გალის, ზუგდიდის და მოჯვის აგურ-ქარხნებს. ამ სამუშაოზე დავრჩი 1934 წლამდე.

1934 ხელს, ოაკონის განკარგულებით, გადაყვანილი ვიქენი ჭითაწყარის აგურ-კრამიტის ქარხნის დირექტორად და იქ ვიმუშავე 1936 წლამდე.

1936 წლიდან 1940 წლამდე ზუგდიდის
ჩაის ფაბრიკის და კოფერინის ქარხნის მშე-
ნებლობაზე ვმუშაობდი.

1941 ხელს, რაიკონძის გახკარგულებით, დავინიშნე საბინაო ექსპლოატაციის განყოფილებაში, სადაც ჩ ჩემი პირადი უფროსი იყო სამხედრო ინჟინერი აბდულახ.

1941 წლსვე, როგორც ცნობილია,
ჩვენს ქვეყანას ვერაგულად დაესხა თავს
ფაშისტური გერმანია. ომის გამოცხადე-
ბის დღიდანვე ღრმად მწამდა, რომ ფაშის-
ტური გერმანია, როგორც ბოროტების,
მონობისა და უსამართლობის კერა, გა-
ნადგურებული იქნებოდა და გამარჯვება
ჩვენს ხალხს დარჩებოდა. ეს ასედაც მოხ-
და. სამამულო ომის დაწყებისთანავე, გა-
ორკეცებული ძალით გმუშაობდი და ხელს
ვუწყობდი ჩვენი ქვეყნის გამარჯვებას.

ჩემდა საუბედუროდ, ზოგიერთმა ბოროტმა ადამიანმა, ჩემმა პირადმა მტრებმა, ცილისწამების შედეგად, მოახერხეს ჩემი საზოგადოებისგან იზოლირება, მაგრამ ჩვენი მთავრობის ყურადღებითა და მზრუნველობით, მიუხედავად ხანდაზმულობისა, მაინც შევძლო აქ, ოჯახს მოწყვეტილმა, შემენარჩუნებინა ჯანმრთელობა. ამჟამად კი იმედს არ ვკარგავ, რომ ისევ დავბრუნდები ჩემს მშობლიურ კუთხეში, ჩემს შვილებთან და მეგობრებთან, რათა დარჩენილი ენერგია და სიცოცხლის დღეები მოვახმარო იმ დიდ მომავალს, რომელსაც მთელი ჩვენი ხალხი აშენებს.

ვამთავრებ ჩემი ცხოვრების ცალკეული ეპიზოდების მოკლე თხრობას და თავს ვალდებულად ვრაცხ, უსაზღვრო, უგულითადესი მადლობა მოვახსენო იმ დიდად კეთილ ადამიანებს, რომლებმაც ყველაფერი იღონეს საიმისიოდ, რომ შემქნარეულებინა ჯანმრთელობა, რომლებიც კვლავ მიწყობენ ხელს, რათა ჩავიდე ჩემს ძვირფას, გამზრდელ კუთხეში, ჩემს

უდებდამოდ მიტოვებულ შვილებს დავუბრუნდე.

830640 800M3A60
1848 5:00pm

ԱՅՐԱՎԱԿԱ ՑՎԱՆՃՈ ԲՈՒԺՎԱՆՈՍԱ

ა ამშევმა თავზარი დაგვცა მე და მის ყველა მეობარს. მთელმა საზოგადოებამ მძიმედ განიცადა დიდებული ვაჟკაცისა დალუპვა. გრიშას, როცა იგი მის მიერ შესყიდული დიდალი საქონლით უკან ბრუნ-დებოდა, სვანეთის მთებში ყაჩაღები დახვედროდნენ. მოძალადეებისთვის წინააღმდეგობა გაეწია და იმ არკაცებს ვერაგულად მოეკლათ. მე და სხვა მეგობრები მეორე დღესვე გავემგზავრეთ ტრაგედიის ადგილას და ჩამოვასვენეთ გრიშას ცხედარი. გრიშა ჯიქია, როგორც მთავრობის წარმომადგენელთა, ასევე ხალხის მიერ, უაღრესად დიდი პატივით იქნა დასაფლავებული. გარდაცვალებულს დარჩა მეუღლე, სამი ქალიშვილი და ერთი და. გრიშა ჯიქიას, ამ სამაგალითო ადამიანის ნათელ ხსოვნას დღემდე წმინ-

დად ინახავს მადლიერი საზოგადოება.
1921 წლის დეკემბერში ირკუტსკიდან
მესტუმრა ჩემი ცოლისძმა ინოკენტი და

ნათელობა

კფიქრობდი, რომ რევოლუციის შემთხვევაში განვითარდა მყუდრო ოჯახური ცხოველი რება და შრომა, მაგრამ ულმობელმა სიკეთილმა კიდევ უფრო მეტად დაჩამონა ჩატარდა და მაგლოვით არ გამოიყენებოდა. 1921 წელს გარდაიცვალა მრავალტანჯული დედაჩემი. 1922 წელს გარდამეცვალა მამა, რომელიც ჩვენი მამის დიდი იმედი იყო. 1925 წლის ბოლოს დაკვარგე მეუღლე და უერთგულესი მეგობარი ნადეჟდა პავლეს ასული ამან მთლად აწენა ჩემი ოჯახური ცხოველი რება, რადგანაც ოთხი მცირენლოვანი ბავშვი დამრჩა უდევდოდ და უმეთვალყურეოდ. ზედმეტია იმის ლაპარაკი, რომ ჩემი მი მდგომარეობა აუტანელი იყო. ჩემი ცოლის გარდაცვალების შემდეგ, ჩემი ობილად დარჩენილი ბავშვების აღსაზრდების ლად და საპატრონოდ გაგრიდან ჩამოვიდა ჩემი გათხოვილი და ნადია, რომ მელიც ცოლად ჰყავდა ცნობილ ალმასხიდი ინალობას გადასაჭიროდა.

ჩემმა დამ თან ჩამოიყვანა თავისი ორ
ბაგშეიც — ალიოშა და ნინა — და დედობრი-
ვი სიყვარულით ზრდიდა, როგორც თა-
ვის, ასევე ჩემს შვილებს. მე გადავწყვიტე-
სამსახური დამეყო და დავიწყე კიდევაც
ზუგდიდის შამგონის ხე-ტყის ქარხანაში
ვიმუშავე ორ წელიწადს ანუ ქარხნის მშე-
ნებლობის დამთავრებამდე. ამ შუალედში
ვითომ უძელურება მაკლდა, თავს და
მატყდა ახალი საშინელი ტრაგედია — 1926
წლის ბოლოს გარდამეცვალა ჩემი ერთა-
დერთი და, ნადია, რომელიც ზრდიდა ექვ-
ბაგშეს, ორს — თავისას და ოთხს — ჩემსას
ადვილი წარმოსადგენია, რა გაუსაძლის
მდგომარეობაშიც აღმოვჩნდებოდი. უნდა
მემსახურა და ბაგშვებიც უნდა აღმეზარ-
და.

1928 წლის ბოლოს ცოლად შევირთვე
ცაცუ კონსტანტინეს ასული წულეისკია
რი, რომელმაც დიდი ადამიანური სიბორ
გამოამჟღავნა, ნამდვილი დედობრივი
მზრუნველობით მოჰკიდა ხელი ჩემი შვილი

၁၀၂-၂၉၇၀၈ – ဒေါကဒေါ်

დასაწყისი, “ილორი” №№241-244

ის ფაქტი, რომ ეა-ენქი-აია, სიბრძნისა
და უყიდეგანობის ღვთაებაა და ამავე
დროს შემერქებამდელი ღვთაებაცაა, რომელი
იც კაცობრიობის გვარის შემქმნელია
ჩვენს წინაშე გარდაულად აყენებს
ებრაულ-იუდეური (ისრაელის) აბრამისა
და მოსეს დმერთის, შემერქებამდელი ფეს-
ვების არსებობის საკითხს. სწორედ ეს
დმერთი ითვლება ტრადიციულად დაბადევ-
ბის ავტორად (აია - ენქი - ელოქიმი -
აღონია - იოდი - სოფია - სავოაფავია)
აგრეთვე რადგან ის ითვლებოდა ადაპას
(ბიბლიური ადამი), ნინტის (ევას) და
ზიუსუდრას (ბიბლიური ნოეს) შემქმნელად
ფაქტობრივად გამოდის, რომ ის წარლე-
ნამდელი ცივილიზაციის ღვთაებაა - აია
- ეა - ენქი და მისი სახლი ენგური - ესე
იგი ეს ის ადგილია, სადაც ჩაისახა
დდევანდელი ცივილიზაცია, ხოლო დახმ-
მარგლები არის ეთნოსი, რომელსაც არ
შეუცვლია საკუთარი ისტორიული ადგი-
დის-საცხოვრის. სამეგრელო, ეს არის ადგი-
დი, სადაც არასდროს, არცერთი დამჭუ-
რობელი არ დარჩენილა დიდხანს. ეს ძირ-
ითადად დაკაგშორებული იყო ცუდ კლი-
მატეურ პირობებთან, კონკრეტულად კი -
იქ გამეფაქტულ ცოტბურებებისთან (ბალარ-
იასთან), რაც მომხდართათვის სიცოცხლეები
შეუძლებელს ხდიდა. თუმცა მხცოვნი-
მებგრელებს სხვა კერძია ჰქონდათ ამისა.
„ჩვენ ენა და მიწა დმერთ აიასგან გვაქსს
ბოძებული. დმერთი აია ყველა ღვთაების
დმერთი იყო დედამიწაზე პაცობრიობის
მამამთავარი (აია - ეა - ენქის შესახებ
შემერქები იგივეს გვეუბნებიან), ის ჩვენ
გვიცავს და გმიფარებლობს“.

ესე იგი, როგორც შეუძრნი ამბობენ, მდე
ქნეურის ირგვლივ მაცხოვრებელი ხალხი
არის ის ხალხი, რომელმაც ნახა წარლევნა
გადარჩა და ამის შესახებ აუწყა კაცო
ბრიობას. ესე იგი ის ხალხი, რომელთა
მოაზროვნებმა და წმინდა მამებმა მაღა
ალინტელექტუალურ ღონებუ შეიმუშავეს
კოსმოლოგია და თეოლოგია, არის მდე. ენა
გურის ირგვლივ მცხოვრები ლაზ-მარ
გალთა პირდაპირი წინაპრები (სხვა
უბრალოდ არც ვიცით და არც არსებობს).
ძველბერძენი ისტორიკოსებიც პერ
ოდოტე და პოლონიის როდოსელი, ხომ
ერთდროულად უწოდებდნენ კოლხიდას
აიას. ძველბერძნულ დიტერატურაში აია
ფიგურირებს, როგორც მთელი ქვექის
დასახელება, ანუ კოლხიდას სინონიმი
აიას სინონიმი ლაზ-მარგლებთან ანუ

აუდიტის სამსახურმა დაადგინა, რომ, მთად, ამერიკაში საქართველოს საეკინატო გატანილია: ვერწერა – 10; გრაფიკა – 20 ლენი – 3; ჭედურობა – 13. საკლინიკებში სექსპორნატია გატანილი, მათი უმრავლესობა არის გამჭრალი.

1991 წელს ეროვნულ გალერეაში გახსნა
ხანძარმა ექსპონატებთან ერთად დოკუმენტი
გაანადგურა. შესაბამისად, სრულყოფილ
ფორმაცია ხანძრამდე სხვადასხვა ორგანიზ
დროებით გადაცემული ექსპონატების ზ
გალერეის თანამშრომლებს არ გააჩნიათ.

1960-2007 წლებში ინვენტარიზაცია 96 განახორცა, რის შედეგადაც 866 ერთ დანაკლისი აღმოჩნდა. 2007-2012 წლებში ჩ

დარღვნამდელი ცივილიზაცია დედამიწაზე, ანუ დღევანდელი მარგლები!

საძეგვოელი კუკულ ფეხის საბიჯზე გვხვდება. ცნობილია, რომ აია — ღმერთების ღმერთია — აიას მიწვები (კოლხიდა). მეგრულ სოფლებში აღნიშნავდნენ ღვთაება აიას სახელზე ღდღესასწაულს — „აიანოშა“ და არსებობდა ეკლესია „აიანოშა“ — „საიანოშა“, რაც მეგრულად აღნიშნავს ადგილს, სადაც ღვთაება აია დაიბადა, ამასვე გვეყენებან შემქრთა თიხის ფირფიტები, რომ ღვთაება აია — ეა — ენქის სახლია ენგურ-წყალი.

დღეს მეცნიერებმა დაამტკიცეს, რომ წარღვნამდე დღვეანდელი შავი ზღვა იყო მტკნარი წელის ტბა, ანუ გაცილებით პატარა. ეს ამ ტბის ირგვლივ ცხოვრობდნენ დაზოთა წინაპრები (რაღაც წარღვნამდე არ ჰქონდა ტბა, ინტერესული იყო მათ და მათ გადასახვა). მათგან გამოვიდნენ ფარაონები და დაიწყეო ეგვიპტეში ე.წ. დინასტიური პერიოდი.

ამ ტერიტორიაზე კვრიპის ხათვლით დგთავბა აისა მრევლის ანუ ლაზების გარდა სხვა ხალხი აქ არ მოიაზრება), რომელებსაც შემერთა თქმით ჰქონდათ აყვავებული ცივილურაცია, რომ მათ მიღწვევბს გაცნობილება შექმნეს შემერთა ცივილურაცია.

ე.ი. იმ ბუნებრივება სტიქიურმა უბედურებამ, რომელიც მოხდა ხმელთაშუა ზღვაში საერთოდ იმსხვერპლა ტბა, რომლის ადგილას წარმოშვა შავი ზღვა და ამან თავისთვად იმსხვერპლა ლაზთა ციფლიზაცია, ხოლო გადარჩენილებმა, ამის შესახებ გადასცეს მომავალ თაობებს. აქედან გამომდინარე არ არის გასაკირი, რომ პელაზგთა და ეტრუსკთა წინაპრები როგორც დღეს ირკვევა, არიან ლაზნი.

პელაზგების დროინდელი ბერძნები და რომაელები ძალიან ადრეულ საფეხურს დაუუფლენ წინასწარმეტყველების მრავალ ფორმას. ეტრუსკულ-პელაზგურ და ქალღვერ ნაწარმოებებს შორის იმდენად დიდი მსგავსებაა, რომ გჭვა არ იწვევს ამ ხალხებროს უსხეოვარი დროიდან მოიპოვებდნენ აფრიკაში ოქრო თვითნაბადი სახით არ მოიპოვება, კოლხეთში კი ის თვითნაბადი სახითაა, რამაც შემდგომში მიგვიყვანი მოპოვების კ.წ. „ოქროს საწმისეულ“ ტექნოლოგიასთან.

ბის ერთმანეთისადმი ახლო ნათესაური
კაგშირი. სხვა მხრივ კი, ეტრუსკულ და
ქალღეურ წინასწარმეტყველების საშუალე-
ბებს შორის იმდენად სრული მსგავსება
შეიმჩნევა, რომ ამის ახსნა, უძრალო
შემთხვევითობით, რთული იქნებოდა.

**და სხვადასხვა სახელმოწოდო
უგით ბატანილი სამუზეუმო
ი უკალოდ გამრა!**

ნებ-
ძებში
ოტები
მათ
სკან-
ორიტის
ცნულ
ცხვის
ობით
უკუმის
ირად
ხელი

ბეჭდი ინვენტარიზაციის შედეგად კი ვერ მოიძებნა
274 ქქსონატი.

აუდიტის სამსახურის მტკიცებით, 1966 წლიდან
მუზეუმის ფონდების სრულყოფილი აღწერა
არ მომხდარა.

აქ კიდევ ერთხელ დასტურდება სააკაშვილის
ეთნოგრანი არაქართველობა, რადგან მას არაფრად
მიიჩნდა ხვენი ეროვნული საგანძურო და ოგი
დაშნაცური მევანშეური სულისკვეთებით გაიხადა
დამატებითი შემოსავლის წყაროდ. განა მხოლოდ
ეს ფაქტი არ კმარა ამ არამზადის ციხეში სამუ-
რავოდ გამოსამართვად?

**გაზეთ “ილორ
პატონ რო
მგირფასო ბატონო რო
ამას წინათ, სატელეფო
ოორმეტი წელი ცოტა რ
შევეცადე დამემშვიდებინ
გამოცდილების, სიჭარმა
მართლაც ასეა! სიბერეზე
არა გაქვთ. როგორც
მრავალი ბრძოლაა გად**

გაზეთ “ილორის” მთავარ რედაქტორს
გატონ როლანდ ჯალაზანიას

ქვირფასო ბაზონო როლანდ

ამას წინათ, სატელეფონო საუბრისას ასე მითხარით – სამოცდა-თორმეტი წელი ცოტა როდია, მგონი ვტერდებიო. გულწრფელად შევეცადე დამემშვიდებინეთ – არაა მაინცდამაინც ბევრი, სიბრძნის, გამოცდილების, სიჭარმაგის ასაკი კი, ნამდვილად არის-მეთქი. მართლაც ასეა! სიბერეზე ფიქრის უფლება კი, ჯერჯერობით მაინც არა გაქვთ. როგორც სჩანს, მამულის გადასარჩენად კიდევ მრავალი ბრძოლაა გადასახდელი და ამ ბრძოლაში ეროვნულ პატრიოტებს დიდად გვიმედებით! ესეც ხომ იციოთ, მითავაზიდან ასე რომ ყოფილა — მრავალთა საზიდი ტვირთი ერთეულებს უზიდიათ!

ამიტომაც გმართებთ იყოთ ძველებურად მხნედ და შემართებით!

მაშ, გილოცავთ დაბადებიდან სამოცდამეთორმეტე წლისთავს და გისურვებთ ხანგრძლივ, ჯანმრთელ სიცოცხლეს!

აქვთ უპრიანია, მოგილოცოთ პირადად თქვენ და აგრეთვე საზოგადოებრიობასაც არაჩვეულებრივი და სრულიად უნიკალური გაზეოთის – “**ილორის**”, სულ ახლასან, მესამასე ნომრის გამოცემა!

**ზურაბ პგარაცხელია,
სახალხო მოძრაობა “სამეგრელოს” ზუგდიდის ოფისის
ხელმძღვანელი**

